

Nr 149.

Av herr **Olofsson** i Digernäs, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående lagstiftning mot spel å utländska lotterier m. m.

Härigenom vill undertecknad ånyo bringa inför riksdagen frågan om inrättande av ett statslotteri. Vid 1910 års riksdag avslogs en liknande motion i andra kammaren med endast 6 rösters majoritet och året därpå med 5 rösters övertikt. Då frågan senast var föremål för första kammarens omprövning, samlade ett förslag om åtgärder till stävjande av spel å utländska lotterier, vare sig med eller utan inrättande av ett statslotteri, 77 röster mot 29. Det sakkunnigebetänkande, angående förändrad lagstiftning om lotterier, som avgavs den 16 februari 1910, innehåller en utförlig historik över lotteriväsendet i Sverige, till vilken jag närmare hänvisar. I detta betänkande beräknas den årliga nettoförlust landet lider på grund av utländskt lotterispel till minst 8 millioner kronor, under det att maximumgränsen för den möjliga förlusten bör sättas betydligt högre. »Det vill synas», säga kommitterade, »som om man utan fara för överskattning kan söka ett sannolikt medeltal i en siffra av 9 å 10 millioner kronor, utgörande den nettoförlust, som på olika sätt för närvarande årligen drages ur landet till följd av deltagande från svensk sida i spel på utländska lotterier.»

Alla kunna säkerligen enas uti den uppfattningen, att det är en nationalekonomisk önskvärdhet för att icke säga nödvändighet, att detta guldflöde stoppas eller åtminstone kraftigt nedbringas. Men meningarna gå i sär angående medlen. Å ena sidan tror man sig genom prohibitiva åtgärder kunna uppnå målet, å andra sidan anser man, att enbart dylika åtgärder äro otillräckliga och skola visa sig förfelade, även om de tilltagas i så brysk form, att den svenska brevhemligheten offras för det goda syftet, därest de icke kombineras med inrättande av ett statslotteri, till vilket den djupt ingrodde spellusten får vända sig. I senare fallet

torde åtgärderna mot spel å utländskt lotteri kunna få en mot den personliga friheten mindre kränkande form och större resultat ändå uppnås.

Det kraftigaste av de nämnda sakkunniga förordade medlet mot deltagande i utländskt lotterispel är förslaget om brevöppnande och konfiskering av lotteribrev. En sådan vådlig och ytterst vanskelig väg vore det egendomligt, om den andra kammaren med dess nuvarande sammansättning skulle vara med på. Erinras bör, att icke mindre än 9 länsstyrelser och överståthållareämbetet uttalat sig emot kommitterades ifrågavarande förslag.

Varför kan då svenska staten ej införa ett statslotteri? Jo, av allehanda moraliska skäl, som jag ej här skall upprepa, men som finnas i riksdagstrycket och förutnämnda betänkande. Men jag tror, att de äro i hög grad överdrivna. Kan man med fog påstå, att det danska folket, där statslotteri funnits i snart 150 år, är moraliskt sämre än det svenska, mindre företagsamt, mindre sparsamt? Äro Förenta staterna, där lotterier äro förbjudna, moraliskt överlägsna länder med dylika?

Penningsvåra tider stunda. Statsmakterna ha erkänt, att stora brister finnas i den beslutade ålderdomspensioneringen. Kunde man genom ett statslotteri tillföra ålderdoms- och invaliditetspensioneringen ett avsevärt kapital och samtidigt förhindra millionströmmen till utländska lotterier, så vore enligt mitt förmenande en god sak vunnen. Om det är så, som det uppgives, att det huvudsakligen är den fattigare delen av den svenska befolkningen, som spelar på lotterier, så bleve ju en del av utgifterna för lottsedlar en kapitalbesparing för beredande av bättre pensioner och understöd åt samma fattiga folk. Staten ledde spellusten in på vägar, som komme hela folket till godo.

På grund av det anförda hemställes,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes utarbета och till riksdagen framlägga förslag till lag i syfte att stävja spelet på de utländska lotterierna, samt förslag till upprättande av ett under statens förvaltning ställt permanent penningelotteri, vars vinst avsattes till ålderdoms- och invaliditetsförsäkringen.

Stockholm den 29 januari 1915.

Johan Olofsson.

I motionens syfte instämna:

<i>Carl L. Olausson.</i>	<i>Ing. Bergman.</i>	<i>Gust. Nilsson.</i>
<i>Jöns Pålsson.</i>	<i>J. R. Sundström.</i>	<i>Emil Molin,</i> <i>Dombäcksmark.</i>
<i>C. J. Johansson.</i>	<i>Karl Karlsson,</i> <i>Mo.</i>	<i>Jonas Jonsson.</i>
<i>Erik Andersson,</i> <i>Hägelåkra.</i>	<i>K. M. Andersson,</i> <i>Milsmaden.</i>	<i>Sven Jönsson,</i> <i>Fridhill.</i>
<i>G. W. Sjöberg.</i>	<i>Emil Bengtsson.</i>	<i>Emil Kristensson.</i>
<i>Christian Ericson.</i>	<i>Nils Olsson,</i> <i>Rödningsberg.</i>	<i>G. F. Lundgren.</i>
<i>Pehr Aug. Andersson.</i>	<i>C. O. Johansson,</i> <i>Sollefteå.</i>	<i>David Norman.</i>
